

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Fölvívás.



A bécsi cs. kir. gazdasági egyesület 1890. év május hó 15-től 1890. október 15-éig terjedő időközben Bécsben a Rotundában általános gazdasági és erdészeti kiállítást tart. A kiállítás magába fogja ölelni a mező- és erdőgazdaság körébe közvetve és közvetlenül tartozó összes gazdasági ágakat az Osztrák-Magyar monarchia egész területéről. Szegész kiállítás a következő csoportokra oszlik:

1. Lókiállítás.
2. Szarvasmarhakiállítás.
3. Sertés- és juhkiállítás.
4. Időleges kertészeti kiállítás.
5. Baromfikiállítás.
6. Kutyakiállítás.
7. Időleges tejjgazdasági kiállítás.
8. Időleges gyümölcskiállítás.
9. Időleges zöldségkiállítás.
10. Dohánykiállítás.
11. Gazdasági termények.
12. Gazdasági ipar terményei.
13. Vadászati kiállítás.
14. Szőlőművelés és borászati kiállítás.
15. Halászati kiállítás.
16. Méhészeti kiállítás.
17. Állandó kertészeti kiállítás.
18. Gazdasági gépek és eszközök kiállítása.
19. Gazdasági ipar szolgálatában álló gépek és eszközök kiállítása.
20. Tejjgazdasági és annak gépei és eszközei kiállítása.
21. Háziipar-kiállítás.
22. A mezőgazdaság szolgálatában levő ipar- és kézműipar-kiállítás.
23. A mezőgazdasági üzem segédeszközei kiállítása.
24. Állategészségügyi kiállítás.
25. Talajjavítás, gazdasági építészeti és gazdasági műszaki tárgyak.
26. Gazdasági szakoktatás.
27. Gazdasági kísérletügy.
28. Nagy városok élmezőjének kiállítása.
29. Nagy városok hulladékai felhasználásának kiállítása.
30. Erdészeti ipar terményei.
31. Az erdőgazdaság segédeszközei.
32. Az erdészeti kísérleti ügy, szakoktatás és irodalom kiállítása.
33. Erdészeti gépek és eszközök.

Ezen kiállításon való részvételre a bécsi cs. kir. gazdasági egyesület kollégialis érülettel meghívja Magyarországon összes gazdasági egyesületet és Orsz. Erdészeti Egyesületet kérte fel s egyben fölkérte e két testületet, hogy gondoskodjanak arról, hogy hazánk e nagyszabású kiállításon megfelelően képviselve legyen.

E barátságos meghívásnak a két egyesület annyival is inkább szívesen engedett, mert tudvalevőleg Magyarország nyers termelése nagy részben Ausztriára lévén utalva, országos érdekként nyilvánul, hogy ezen kiállításon hazánk kitűnő termelvényei a magok igazi minőségében be legyenek mutatva.

Ezen nézetet a Bács-Bodroghvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége is magáévá tévén, vármegyénk lelkes gazdáiban bízván, eltökélt szándéka mindent elkövetni, hogy vármegyénk jeles gazdasági terményei méltó módon legyenek a bécsi kiállításon képviselve.

Ezek után bizalommal fordulunk egyesületünk tagjaihoz és minden vármegyénkbeli gazdához, hogy e kiállításon minél nagyobb számban résztvevni sziveskedjenek. Igaz ugyan, hogy az idei kedvezőtlen termés éppen nem ösztönözhet arra, hogy ily irányban nagyobb áldozatot hozunk, de nem szabad elfelednünk, hogy e kiállítás sokoldalúságánál fogva, a rossz termés dacára is számtalan alkalmat nyújt mező- és erdőgazdaságunkban fekvő és értékesítésre váró kincseknek széleskörű megismertetésére, valamint annak be-

bizonyítására, hogy mező- és erdőgazdaságunk fejlődése a művelt külfölddel lépést tartani igyekszik.

Ha versenyképesek maradni, avagy a versenyképességben izmosodni akarunk, akkor dacára az ezévi elégtelen termési állapotoknak, a kellő méltósággal kell Bécsben megjelenünk, annyival is inkább, mert előzetesen teljesen tisztázva lett, hogy Magyarország e kiállításon állami különállásának feltétlen megóvásáért veendő részt.

Ezen elvnek megfelelően a kiállítás magyar részét a vidéki gazdasági egyesületek közreműködésével, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület kiküldöttjei rendezik.

A bejelentések és a kiállítás ügyében történő összes tudakozódások vagy az Orsz. Gazd. Egyesülethez (Budapest, Köztelek), vagy egyesületünk titkári hivatalához küldendők.

A kiállításon résztvevni szándékozók részére bejelentő ívet és részletes programot egyesületünk küld.

Kelt Zomborban, 1889. november hó.

Rombay Dezső,
titkár.

Schmausz Endre,
elnök.

26683. sz. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától. alisp. 1889.

A m. kir. belügyminiszter ur öngyméltósága, a folyó év végéig megrendő általános tisztújítás tárgyában f. év október hó 14-én 67800. szám alatt kibocsátott körrendeletének tárgyalása, valamint az eddig beérkezett folyó ügyek elintézése rendkívüli törvényhatósági közgyűlésnek megtartását tévén szükségessé és ennek határidejéül főispán ur öméltósága által f. évi november hó 25-ik napja tűzvetvén ki, van szerencsém a törvényhatósági bizottsági tag urakat arról értesíteni, hogy a jelzett rendkívüli közgyűlés **folyó évi november hó 25-ikén d. e. 10 órakor** a megyei székház nagytermében fog megtartatni és hogy azon, a következő ügyek fognak tárgyalatni:

1. Belügyminiszteri intézkedés az általános tisztújítás megtartása tárgyában.
2. Belügyminiszteri intézkedés a vármegye szervezési szabályrendelete 4-ik §-ának 35. tétele alatt előforduló titeli és szabályi szolgabírák fizetésének 1890-ik évtől kezdve a többi szolgabírák fizetésével egyenlősítése tárgyában.
3. Belügyminiszteri intézkedés a vármegyei 1890-ik évi költségvetés jóváhagyása iránt.
4. Földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszteri intézkedés a hivatásárak látogatása tekintetében alkotott szabályrendelet tárgyában.
5. Dr. Haynald Lajos kalocsai bíboros érseknek a vármegye közönsége részéről 50 éves lelkeségi jubileuma alkalmából hozzá intézett üdvözlő iratra adott köszönő válasza.
6. A budapesti kereskedelmi és iparkamarának véleményes átirata a cserekenki ipartestület kebelében alakuló békéltető bizottság alapszabályai tárgyában.
7. Ugyanannak véleményes átirata az ó-kanizsai ipartestület alapszabályainak módosítása tárgyában.
8. Borsód vármegye közönségének átirata a marhalevel irtások kezelése tárgyában.
9. Ugocsa vármegye közönségének átirata a betegápolási pótadónak országosan és egyenlő százalékokban leendő kivetése tárgyában.
10. Az erdélyi magyar közművelődési egyesület kérelme, az egyesület segélyezése céljából kivetendő megyei pótdó tárgyában.
11. Schmausz Endre alispán ur előterjesztése a Kovács József-féle ösztöndíj egyik üresedésbe jött alapítványi helyére beérkezett pályázati kérvények tekintetében.
12. Alispáni jelentés a választott megyebizottsági tagok névjegyzéke iránt.
13. Alispáni előterjesztés a bukini lecsapoló társulat által kérelmezett előlegnek az uti alaphoz leendő kiadása tárgyában.
14. Alispáni előterjesztés az ebek tartásáról és az ebadók megállapításáról szóló szabályrendelet tervezet iránt.
15. Alispáni előterjesztés a tiszamentén létesült vasúti állomásokon engedélyezett marha felrakodókhoz kirendelendő szakértők javaslatba hozatala tekintetében tett intézkedés jóváhagyása tárgyában.
16. Alispáni előterjesztés a községi számadások vizsgálatára kiküldendő elnökök kijelölése tárgyában.
17. Alispáni előterjesztés a titeli hajóhid és teli komp díjtételeinek és ez utóbbi helyének megállapítása tárgyában.
18. Vojnits Dávid, Vény Márton és Szalay Károly megye bizottsági tag urak jelentése, a megyei házi és

árvapénztáraknak a múlt október havi közgyűlés alkalmával történt megvizsgálásáról.

19. A megyei árvászék előterjesztése az eddig is alkalmazott két ideiglenes díjnoknak még egy félévre leendő alkalmazása iránt.

20. Schlagger Gyula tisztí főügyész véleményes jelentése a moholi iskolaalap vagyon felosztása tárgyában.

21. A megyei közigazgatási bizottság átirata több közigazgatási bizottsági tagnak az ülésekről igazolatlan elmaradása iránt.

22. A megyei nyugdíjkezelő bizottságnak Beke József alszámvevő nyugdíjaztatása tárgyában hozott határozata.

23. Ugyanannak határozata id. Vibirál József számvevőségi iktató nyugdíjaztatása tárgyában.

24. Ugyanannak határozata Paresetich Jakab örálló nyugdíjaztatása tárgyában.

25. Zenta város képviselőtestületének egy aljegyzői állás rendszeresítése ügyében hozott elutasító határozata és Spitzer Mórnak ez ellen beadott felebbezése.

26. Ujffutak községének a községi ünnepek megtartása tekintetében alkotott szabályrendelete.

27. Zenta város jelentése az „Eötvös“ iskolai alapítványról szóló alapítólevél tárgyában.

28. Torzsa község képviselőtestületének az ág. evang. hitközség által lefizetett 6000 ft kamatai iránti határozata és nevezett hitközség ez elleni felebbezése.

29. Ó-Palanka község képviselőtestületének a községi árvatár nyilvánosítása tárgyában hozott határozata.

30. Pivnica község képviselőtestületének a tagsítás alkalmából a községnek jutott terület iránti határozata.

31. Gyulafalva telepések részére alkotott szabályrendelet.

32. Keresztur község szabályrendelete a községi alkalmazottak fizetéséről.

33. Ó-Becse község képviselőtestületének az eladott és házhelyeknek felosztott terület vételár lefizetési határidejének meghosszabbítása iránti határozata.

34. Zsótér Andor és társai ó-becsei lakosok felebbezése Ó-Becse község képviselőtestületének a rendőrök létszáma és fizetésének fölemelését megtagadó határozata ellen.

35. A futtaki uradalmi igazgatóság felebbezése Uj-Futtak község képviselőtestületének a községi örök fizetésének fedezése tárgyában hozott határozata ellen.

36. Martonos község képviselőtestületének a községi pénzek elhelyezése iránt hozott határozata.

37. Kis-Hegyes község határozata tanítói lak építése tárgyában.

38. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata a kataszteri munkálatok után Zavisits István jegyző részére megszavazott jutalom tárgyában.

39. Zsótér Andor és társai felebbezése Ó-Becse község képviselőtestületének a nagyvendéglő bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.

40. Turia község képviselőtestületének határozata a nagyvendéglő bérösszeg elengedése tárgyában.

41. Plávna község képviselőtestületének Farkas Sándor ottani jegyző részére megszavazott 50 ft jutalom iránt hozott határozata.

42. Rác-Militics község képviselőtestületének a jegyző fizetésének felemelését célzó határozata.

43. Bikity község képviselőtestületének Hunyadi Miklós k. végrehajtó fizetésének felemelését célzó határozata.

44. Gajdobra község képviselőtestületének az albiró, orvos és egy tanító fizetését felemelni célzó határozata.

45. Ó-Kanizsa község képviselőtestületének a réti herés földek 10 évre leendő bérbeadása iránt hozott határozata.

46. Rigyica község képviselőtestületének a 4 ik tanítói állás rendszeresítését kimondó határozata.

47. Bács község képviselőtestületének 600 ft kölcsön felvétele iránt hozott határozata.

48. Gákova község képviselőtestületének a község-háza építési költségeinek honnan leendő fedezése tárgyában hozott határozata.

49. Ada községének a községi személyzet fizetéseiről és napidijairól szóló szabályrendelete.

50. Ada község képviselőtestületének Beslin Milos községi pénztáros részére megszavazott 50 forint jutalom iránt hozott határozata.

51. Bácsi Sámuel és társai felebbezése Feketehegy községnek a telekkönyvi hivatal felállítására írt Budapestre menesztendő küldöttség költségei tárgyában hozott határozata ellen.

52. Mosorin község képviselőtestületének Bajagity Pája részére eladott házhely iránt hozott határozata.

53. Mosorin község képviselőtestületének Miroszavlyev Szevan részére eladott házhely iránt hozott határozata.

54. Mosorin község képviselőtestületének Zsivkovits Glisa részére eladott házhely iránt hozott határozata.

55. Mosorin község képviselőtestületének Maletin Rada részére eladott házhely iránt hozott határozata.

56. Mosorin község képviselőtestületének Sztanisin Gávra részére eladott házhely iránt hozott határozata.

57. Mosorin község képviselőtestületének Tubity Mija részére eladott házhely iránt hozott határozata.

58. Mosorin község képviselőtestületének Duvarin Anta részére eladott házhely iránt hozott határozata.

59. Mosorin község képviselőtestületének Nikolits Tivadar részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 60. Mosorin község képviselőtestületének Bedov Milán részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 61. Mosorin község képviselőtestületének Kurucz Misa részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 62. Mosorin község képviselőtestületének Kosovacz Arkadia részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 63. Mosorin község képviselőtestületének Gyurgyevits Szevan részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 64. Kovil-Szent-Iván község képviselőtestületének Nedelykov Szvetozár részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 65. Lok község képviselőtestületének Atanaczkov Panta részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 66. Lok község képviselőtestületének Bozejatz Stevan részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 67. Lok község képviselőtestületének Erdelyan Andria részére eladott ház helyi iránt hozott határozata.
 68. Kupuzina községének határozata a vágatási örökkel kötött szerződése.
 69. Kupuzina községének határozata a vágatási biztos díjazása iránt.
 70. Apatini községének határozata az apatini partszakadás munkálataiból felmerülő és általa kivetendő költségeknek fedezése iránt.
 71. Csurog község képviselőtestületének határozata az 1883. évi népnevelési és képzési alap számadásában felmerült 301 frt 66 kr biztosítása és behajtása tárgyában.
 72. Bács község képviselőtestületének határozata az 1885. évi számadásban nehezményezett tételeknek jóváhagyása tárgyában.
 73. Ugyanannak az 1886. évi számadásban nehezményezett tételeknek jóváhagyása tárgyában.
 74. Filipp Kálmán volt sztanisicsi jegyző kérvénye a jegyzői nyugdíjára befizetett összegnek visszafizetése iránt.
 75. Uj-Verbász községében behajthatlaná vált követelések leírása tárgyában.
 76. Tisza-Pöldvár község képviselőtestületének határozata az 1877., 1878. és 1879. évi örbér és közmunkaváltás számadások összeállítására tárgyában.
 77. Csurog Gyula főszolgabíró jelentése Bajacz Gyoka deszp.-szt.-iváni felelős számadótól 961 frt 44 kr marasztalási összeg behajtása tárgyában.
 78. Latinovits Gyula főszolgabíró jelentése Gara községében behajthatlaná vált 14 frt 50 kr községi követelések leírása hovatala tárgyában.
 79. Vaskut község 1887. évi árvtári számadása.
 80. Dr. Szesler Mór apatini gyakorló orvos tudori oklevelének meghirdetése.
 81. Dr. Klein Miksa bajai gyakorló-orvos felebbezése a Csávoynon megejtett körorvosi választás megsemmisítése iránt.
 82. Bezdán, Csurogh, Goszpodince, Gyulafalva és Plávna községeknél 1889. évi, továbbá Almás, Bács, Baraeska, Béreg, Bajsa, Bulkesz, Bogojeva, Bácsujfalu, Cservenka, Csajkaskerületi réti, Csurogh, Cséb, Csávoly, Csantavér, Déronya, Deszp.-Szt.-Iván, Dorozslo, Felső-Szt.-Iván, Gara, Gardinovec, Goszpodince, Gakova, Gyulafalva, Jankovác, Kunbaja, Katymár, Kulpin, Krusevlya, Kula, Káty, Kovil-Szt.-Iván, Kupuzina, Karavnkova, Keresztur, Keryaja, Laloty, Lok, Mélykut, Martonos, Madaras, Mosorin, Monostorszegh, Nemes-Militics, Novoszello, Nemet-Palánka, Ó Morovica, Obrovác, Ó-Kanizsa, Petrovác, Parabuty, Pivnica, Prigl.-Szt.-Iván, Petrovoszello, Paesér, Pirok, Plávna, Rém, Rác-Militics, Szilbás, Sztanisics, Szántova, Szeghegy, Tovarisova, Tatabáza, Topolya, Temerin, Turia, Torzsa, Uj-Futtak, Uj-Verbász, Uj-Palánka, Veprovác községeknél és Zenta városának 1890. évi költségvetései; ugy O.Szivác község 1888. és 1890. évi óvodáépítési alap költségvetése, valamint Ó-Futtak 1886. évi, Martonos és Kula 1889. évi pótköltségvetése és Nemet-Palánka község 1890. évi mértékhatósági költségtérítési; nemkülönben Cservenka község 1887. évi, Alsó-Kovil 1884. évi, Uj-Futtak és Pivnica 1887. évi, Felső-Szt.-Iván 1888. évi községi, Zenta 1874. évi városgazdai és végre O.Szivác 1887. évi óvodáépítési alap számadása.
 Kelt Zomborban, 1889. évi november hó 18-án.

Schmausz Andre,
 alispán.

Hirek.

Dr. Haynald Lajos bitoros érsektünk egészsége folyton javul. Öminenciája minden iránt a legmelegebben érdekli és szép, nehéz leveleket mond tőle; csak azon töprenkedik, hogy ő, a ki egész életén át mindig és annyit dolgozott, most nem dolgozhat, mert csak keveset képes olvasni és írni, orvosi pedig egyáltalán mindennemű szellemi foglalkozástól eltilították. December elején déli vidékre fog menni a téli zord idő elől. egylet Meránba és onnet, Nervi- és Mentonéba.
Az érsek köszönet. Dr. Haynald Lajos batornok, érsek, Bács város közönségének a hozzá 50 éves áldozáságra jubileuma alkalmából intézett üdvözlőlevelére, érseki helynöke által a következő valóban kegyelmes szavakban válaszolt: Nagyöntisztelendő Garay Károly plébános Urnak, Bács. — Szívesen vette Kegyelemes Urunk Ó Eminentiaja Bács város közönségének üdvözlőlevelét, melyeket Nagyöntisztelendő Uraságod Ó Eminentiaja ötven éves áldozáságra jubileuma alkalmából intézett levelében kért kifejezteni. Mindig atyai szíve egész melegevel kísérte Ó Eminentiaja mindennemű javát azon dicső emlékü városnak, mely főpapi székevel oly szoros viszonyban áll. — Erről jövőre is biztosítván kedves bácsi hivat, buzgó imáikba ajánlja magát. Kalocsá 1889. okt. 22. Lichtensteiger Ferenc érseki helynök.
Személyi híre. Dr. Flatt Viktor ujvidéki főispán e hó 11-én Ofelsége Budapestten kihallgatáson fogadta.
Csapatvezető. Kreybig Károly, m. kir. honvéd tábornok és dandárparancsnok e hó 15-én és 16-án az ujvidéki honvédszázalój fölött szemlélet tartott. A tábornok teljes elismeréssel nyilatkozott a zászlóalj kiképzéséről.
Hivatalviszogat. Széchenyi József, zombori kir. törvényszéki elnök, tegnap reggel, Szauer Ferenc irdaigazgató kíséretében Kulára utazott az ottani járásbírósi hivatal megvizsgálására.
Egyházmegyei hírek. Dr. Haynald Öminenciája a jubileuma alkalmából vett ajándéktárgyakból

az egyházi rendeltetéssel bírkat, nevezetesen: a Főkáptalan részéről bemutatott diszmisszió ruháit, a papságtól nyert kelyhek és ampollákat, továbbá a bácsmezei pásztorbotot és a helybeli növegyellettől kapott feszületet, a kalocsai főszékesegyháznak ajándékozta.
Főjegyzőválasztás. Szabadkán a főjegyzőválasztás e hó 21-én fog végre menni, legtöbb kilátása van erre az állásra dr. Biró Károly, köz- és váltó ügyvédnek.
Egyházmegyei hírek. Hinger Péter kunbajai káplán az ottani, Perndl Adorján ó-kanizsai segédlelkész pedig az utóbbi plébánia ideiglenes kormányzásával bízzattak meg.
Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter előmunkálati engedélyt adott Mezei Károly és érdektársainak a Palánkától Ó-Kér esetleg Palánkától — Ujverbászig vezetendő rendes vágányú vasut vonalra egy évi időtartamra.
Pályázat, van hirdetve Szántován 400 frt évi fizetéssel javadalalmazt községi segédjegyzői állásra e hó 26-ig.
Áthelyezés. Albrecht Béla, cs. és kir. alezredes, Ujvidékről Budapestre, Görz Brúnó alezredes Budapestről Ujvidékre helyeztetett át.
Dr. Badits Ferenc ujvidéki kir. főgimnáziumi tanár, az „Osztrák magyar monarchia irásában és képbén” című nagy néprajzi vállalat szerkesztő bizottságtól felszólítást kapott Ujvidék város és környéke, Zombor és vidéke, továbbá Szabadka és Baja városok leírásával s lerajzolásra alkalmas rajzainak kiválasztásával.
A gazdasági egyesületnek f. hó 16-án tartott üléséről tudósításunkat lapunk jövő számában közöljük.
Népszerű előadások. Az orsz. középiskolai tanáregyesületnek zentai tagjaiból alakult „zentai tanár kör” a f. tanévi advent és nagybőjt vasárnapjain d. u. 3 órakor Zentán egy-egy népies előadást fog tartani, mint a legközelebbi mult nagybőjtben. Az első dec. 1-én, első advent vasárnap fog tartani a gimnázium rajztermében. A négy vasárnapra tervezett népszerű előadások sorozata a következő: 1. Cebe Győzőtől „Kisérletek a légszivattyúval”; 2. Virág Istvántól „A keresztény szegényápolás története”; 3. Klazsik Rókusától „A vízről”; 4. Tóth Lajostól „A pogányság küzdelme a kereszténységgel Magyarországon”.
Eljegyzés. Székely Sándor, Keryaja község segédjegyzője, jegyet váltott császári és bieskei Komoroczy János gazdatiszt leányával, Jankával.
Mandarin Zentán. Faragó Odón hazánk fia, a kínai birodalom vámigazgatója, ki egyuttal mandarini méltósággal is bír, a napokban Zentán időzött mint Zsarkó Antal, kir. közigazgató vendége.
Eltűnt. Baján Pauck István 18 éves hilye, ki e hó 10-ike óta eltávozott onnan hazulról s többé nem tért vissza.
Kerekpár-egyesület. Ó-Becsen a napokban tartotta meg az ottani kerékpár-egyesület tisztújító ülését. Megválasztottak elnökké: Szedressy Odón, alelnökké: Kovács Ferenc, titkárrá és pénztárossá: Osztragonács Ferenc, ügyesszé: dr. Grünbaum Pál.
Esküvő. Dr. Mihajlovits István, helybeli ügyvéd, a tanítóképző tanára, vasárnap vette oltárhoz Ujvidéken a kedves és szép Steits Mariska kisasszonyt, Steits Péter kereskedő leányát.
Szengáz. Baján Fülöp József vasuti máházó kevése mult, hogy családjával együtt áldozata nem lett a szengáznak. Ugyanis kályháját jól befűtötte szemmel, esővét elzárta s aztán lefeküdt. Reggel öt, nejt és 3 kiskorú gyermekét eszméletlen állapotban találták meg. A gyors orvosi segély mindnyájukat megmentette.
Halálozás. Ujvidéken Bachmann Antal néptanító e hó 14-én 46 éves korában elhunyt.
Versenyagazgatás. A bács-bodroghmezei agarász-egylet f. hó 9—10—11-én fényes s sikerült díjagazgatást rendezett Szabadkán, a mely különösen a lelkes egyleti elnök, Latinovics Géza, s a titkár, Vojnits Pista buzgalma folytán történt. Az idő is kedvezett, pompás őszi időben folytak le a versenyek. Állandóan kinn volt 40 lovas vadász s számos négyes fogaton Szabadka legszebb hölgyei jelentek meg, hozva magukkal pompás harapni valókat. Az értékes díjat, az arany serleget, bonyhádi Perczel József alezredes, kamarás, Golya nevű agara vitte el, második lett dobozi Halász Zsigmond Mimi nevű agara, ez is szép díjat vitt el. A versenyen állandóan kinn volt úri lovasok közül kiemelhetjük Szedegi Sándor br., Zichy Nándor gr., Drósy B., Somssich gr., Gyürky gr., Fricke br., Ruttay őrnagy, kamarás, Pirkovich József, Vojnits Simon, Szirmai br. kamarás, Spaar gr. kamarás, alezredes, Hodik gr., Vojnits Imre, Zsenyi Pista, Zákó Milán, Krauchenberg alezredes, Bezzeredy Pista, Vojnits Sándor id., Vojnits Oszkár stb. stb. A versenyeket 12-én fényes bankett követte, melyen részt vettek az összes urak és nők, kik a versenyeken jelen voltak; ez alkalommal Latinovits Géza elnök sikerült beszéd kíséretében átnyújtotta Perczel alezredesnek az arany serleget; még több sikerült felköszöntőt mondtak, Veres Béla a hölgyekre, Latinovits Géza elnök a második díjnyertes agar tulajdonosára, Halász Zsigmondra. A bankettet tánc követte, melyen Pirok József zenekara lúzta a talpalá valókat. A gyönyörű hölgykoszorúból kiemeljük: Veres nővéreket, Vojnits Imréné, Vojnits Simonné, Vojnits nővérek, Antunovits Józsefné, Scultety Lenke, Magyar nővérek, Zákó Pistáné, Ogries Rudolfiné, Vojnits Irma, Roth Elemérné, Vojnits Elemérné, Vojnits Jakabné, Vojnits Mária, Vojnits Sándorné stb. stb. urnókat. A tánc reggeli 5 óráig tartott lankadatlan jó kedvével. A fűz-táncot kiváló leleménységgel Latinovits Géza elnök rendezte.
Összeszúrkalta az apját Ó-Becsen Pirok Sándor csak azért mert az öreg a korsmából haza akarta vezetni. A szerencsétlen apa sebei nem veszélyesek.
Elbocsáttattak. A zombori kir. pénzügyigazgatóság által e hó 16-tól kezdve a hitel megszünte miatt tíz díjnok elbocsáttattott, köztük, egy az állandó hitellel felvett kvalifikált díjnok is, aki a kir. adófelügyelőség-nél folyton fogalmazási szakban működött.
Zenta városa az italmérsi jogot 31,167 frton váltotta magához.
Közköltségen eltemetett jegyző. Az öngyilkos Karl Bálint cservenkai jegyzőt Cservenka községe közköltségen temettette el.
Kanyaró és vörheny. Ujvidéken az uralgó kanyaró és vörheny járvány miatt az clemi és iparos tanodák három hétre bezárattak.

Kossuth honpolgári joga. Az 6-becsei magyar népkör mozgalmat indított négyülés megtartása iránt, melyen elhatározni óhajtták, hogy a törvénynek ama intézkedése, mely szerint mindazok, kik távol a hazától tíz éven át nem jelentkeznek újra a honpolgári jogokért, Kossuth Lajosra nézve hatályon kívül helyeztessék.
Születési és halálozási statisztika. A „Bulletin Hebdomadaire de Statistique International” a következő kimutatást hozza megyénk városairól: ez év második negyedében született Zomborban: 104 törvényes férfi, és 88 leány, törvénytelenek 11 fiú és 7 leány, tehát összesen 115 fiú, 95 leány = 210 egyén. Halottan világra jött 8 fiú, 8 leány. Meghalt 73 fiú, 71 leány, összesen 144. — Születési arány ezer lakos után 33-6, halálozási 23-0, tehát szaporodási 10-6. — Baján született: 70 fiú 59 leány törv., 6 fiú, 12 leány törvénytelen uton, összesen 147 egyén; halva született 6 fiú, 6 leány. Meghalt 56 fiú, 61 leány, összesen 117 egyén; születési arány ezer ember után 28-9, halálozási 23-0, tehát szaporodási 5-9. — Szabadkán született törv., 388 fiú, 334 leány, törvénytelen 23 fiú, 20 leány, összesen 765 egyén. Halva született 5 fiú, 6 leány. Meghalt: 275 fiú, 232 leány, összesen 507; születési arány 46-9, halálozási 31-1, szaporodási 15-8. — Korra nézve meghalt: 0—1 év között 46, 1—5 év között 13, 5—20 közt 28, tehát 0—20 év közt összesen 87; 30-as évtől 10, 40-esben 11, 50—60-ig 15, 60—80-ig 5. — A halál nemét illetőleg Zomborban: Diferitisben 12, tifuszban 4, tüdővészben 29, bélszékben 2, tüdőlobban 7, erőszakon ton 2. — Dr. T. J.
Uj ügyvéd. Ujvidéken dr. Nemes Sándor ügyvédi irodát nyitott.
Himen. Szabadkán Sugár Béla, szabadkai kereskedő jegyben jár Perl Sándor leányával, Paulával.
Artezi kut. Szenttamon Szladek Benő gépész Dungerezy Lázár nagybirtokos számára artezi kutat fúr. Most 160 méter körül fúrnak s a munkát 300 méterig folytatják.
Esküvő. Ujvidéken dr. Hoek József, magy. kir. honvédeztárs szép és kedves Leona leánya e hó 11-én esküdött örök hűséget dr. Szontagh Félix budapesti orvosnak.
Körözés. Közcsend és közbiztonság elleni kihágással vádolt, zombori illetőségű, Blagojevics Sándor ismeretlen helyre távozván, országszerte való köröztetése azzal rendeltek el, hogy felhívatnak az ország összes hatóságai nevezetnek elfogatása és az apatini kir. járásbíróshoz leendő szállítása végett, vádolt 23 éves, gör. kel. vallású, középtermetű, zömök testalkatú, közszíni szemű, fekete haja, szürke szeműdökű és kezdetleges bajszu, rendes orru és száju, kül. ism. jele nines. Apatini kir. jbiróság.
Hymen. Keryaján Müller János, volt segédjegyző, jelenleg kereskedő, eljegyezte Linc György földbirtokos kedves leányát Erzsikét.
A szabadka-ó-becsei vasút mozgó postáját Kalmár Menyhért volt zentai postatiszt vezeti.
Jegyzőválasztás. Palánkai levelezőnk írja: Ó-Palánka közökhaja teljesült, mai napon Szésits Mladen egyhangulag jegyzőnek megválasztott. A sok ellenlábbas mind idejekorán elmenekült, mert sehogy sem tudták kivinni azt, hogy Szésits kandidálva ne legyen, azt pedig tudták, hogy ha Szésits kandidálva lesz, ok előre is bucsut vehetnek, s így mindannyi folyamodó, illetve folyamodni szándékozó, idejében visszalépett, azaz jobban mondvá megszökött. Ó-Palánka csak nyert Szésits Mladennal, s a szegény iskolás fiuk, kik Szésits Mladent mint községi aljegyzőt eddig is jöttvejüknek ismerték, valóban örülhetnek a szerencsés választásnak, mert most nekik még több fog jutni a segélyből, mint eddig juttott, mert jöttvejüknek is nagyobb a fizetése.
Lemondott. Zenta városának nagy ünnepséggel megválasztott kántora, Tóth Bertalan, lemondott.
A sertés-orbánc városunkban megszűnő, a sertések hajtása s forgalomba hozatala a tegnapi nappal ismét megengedtetett.
Meghívó a bács-bodroghvármegyei községi és körjegyzők egyletének folyó évi december hó 3-án d. e. 9 órakor Zomborban, a megyeházában tartandó rendes évi közgyűlésére. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés az egylet működéséről és vagyoni állásáról. 2. Radimetzky Ferenc, Eimann Károly és Szilvász János egyleti kiküldöttek jelentése, a magyarországi községi és körjegyzők központi egyletének 1889. évi szeptember hó 25-iki rendes évi közgyűlése lefolyásáról. 3. Eimann Károly volt egyleti pénztárnok által 1888. évre szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása és a felmentvény kiadatlása. 4. Az 1890. évi költségvetési előirányzat megállapítása. 5. A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete által az ügyrend 4. §-a értelmében a megyei jegyzői egyletek elbirálása alá utalt indítványok: a) Baranyamegye jegyzői egyletének indítványa, a jegyzői képességi bizonyítványoknak országos érvényűvé leendő emelése tárgyában. b) Szatmármegye jegyzői egyletének indítványa, a vagyontalanul elhalt községi és körjegyzők tisztességes eltemetése céljából egy országos jegyzői temetkezési alap létesítése iránt. c) A közgazgatási reformmal szemben a községi jegyzők állás foglalása tárgyában, az országos központi jegyzői egylet kiküldöttei által szerkesztett „Emlékirat” megvitatlása. 6. A megüresedett egyleti II-od alelnöki állás választás utáni betöltése. 7. Az egyleti elnöknel az alapszabályok 13. §-a értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása. Topolyán, 1889. évi november hó 15-én. Radimetzky Ferenc, egyleti elnök. Eimann Károly, egyleti főjegyző.
Városatyá-választás. Vasárnap szokatlan élénkség és forgalom uralkodott városunk utcáin; helyenkint nemzeti zászlók lobogtak, jelezvén a nap jelentőségét. A megválasztottak névsora imitt következik: A belvárosban: Buday

József, Városv. Sándor. Alajos. nyák. Flórián. Darázs. külváros. mond. Márkó. Lyubon. Konyov. csevits. választ. azért ese. Ezen ere. szokásna. vezetők. zatokat. a többsé. a négy. a belvár. ellenére. azonban. irányult. Frey Imr. ményből. akik mag. szeretik.

Zer

A lö. sunk kiesi. tanrendűi. hatása, vi. ditette ver. dályai, ha. til csak v. münk, ez a. lyeknek ter. nem a meg. visszaesét.

Van e. Tisza, mely. megnyitása. tönknek egy. Igazi. megnyitása. pontokkal. fellendül; s. fejlődését is. tunk, gőzna. miért ne k. kedelmi ko. irányu polit. oly vállalk. gyarat alap.

A kel. része, igar. része azon. igénybevéte. a gyorsabb. használása.

Érzi u. város pedig. hető. Város. és lehet fel. a fontos i. közmivelődé. azokat léte. elemi iskol. gimnázium. E tekintetbe. osztályu po. osztályu gazd. kézi iparműh. nyének, mel. nyenek.

Ezek a. osztályu lakó. lelo képzőint. ságának tú. évek jóform. a telet is m. is szereshet.

Mindeze. nines. De esa. intézmények. san meghozva. adóképességre.

Angol sz. kosság kell. ezek nélkül. meg a megv.

A múlt. 12-én történt.

Ez utóbb. tának, külön. néptünpely. rülő téren. akó bor volt. mindenfelé. K. kakba, melye. nyeltek a pap. a nagy szó: Evőeszközök. melyek Polyn. látása arról gy. ches ember, n.

A vonat. gáló bizottság. éljen-riadással.

József, dr. Grüner Samu, Mihajlovits György, Városy Tivadar. A felsővárosban: Radicsevits Sándor, Franzl Mór, Loogo Simon, Andráska Alajos, Zsuljevits Ernő. A Szelencsében: Ifj. Bosnyák József, Harpf József, Kozma László, Lang Flórián, Mihelics Péter, Torma József 6 évre; Darázs Antal, Stebler Béla 3 évre. A Bánát külvárosban: Zuffa Vince, dr. Thurszky Zsigmond, Pekanovits András, Thum Vince, Mattarits Márkó. A Cservenka külvárosban: Kupuszarevits Lyubomir, Ferencsevits Dömötör, Ikits Száva, Konyovits Simon, Bikar Lázár 6 évre, Vukicsevits Sztevan, Konyovits David 3 évre. A választások nem minden érdeklődés nélkül, de azért csekély kivétellel egyhangulag folytak le. Ezen eredményt annak a régi, kipróbált, helyes szokásnak lehet köszönni, hogy az illetékes pártvezetők városrészenként megtartják a próbászavazatokat, és a kisebbség elég érett meghajolni a többség előtt. Így történt ez alkalommal is a négy külvárosi választókerületben, de nem a belvárosban. Itt az értekezlet megállapodása ellenére vasárnap erős korteskedés történt, mely azonban megboszulva magamagát; mert aki ellen irányult, Városy Tivadar, 90 szavazatot kapott Frey Imre 22 szavazata ellenében. Ezen eredményből levonhatják az üdvös okulást mindazok, akik magukat a többség megállapodásain túlteni szeretik.

Zenta város örömnépe.

A börtönéből szabadult rab érzelmeit érezte városunk kicsinyje-nagyja f. hó 12-én, midőn vasutunk műtanrendőri bejárása eszközöltetett. A szabad levegő tüdőtámasa, vidámságra, majd kitörő öröm-ujjongásra pezsdítette vértünk. Nem kőfalak voltak szabadságunk akadályai, hanem a feneketlen fekete sár, melyen keresztül csak vánszorogva haladhatott iparunk, kereskedelmünk, ez a két fontos ere nemzeti haladásunknak, melyeknek természete pedig a lázas sietség. Ezeknél már nem a megállapodás, hanem a lassu haladás képezi a visszaesést.

Van ugyan egy fontos közlekedési eszközünk, a Tisza, melynek fontossága nem fog hanyatlani a vasut megnyitásával sem, de eddig ránk nézve mégis csak börtönünk egy szellőző ablakának volt tekinthető.

Igazi jövője azonban a Tiszának is csak a vasut megnyitásával kezdődik; most, midőn arra lehet kilátásunk, hogy iparunk s kereskedelmünk a nagyobb központokkal való gyors, kényelmes közlekedés folytán fellendül; midőn nemcsak kézi, hanem gyáripárunknak fejlődését is várhatjuk. Hiszen van már egy iparvállalatunk, gőzmalomunk, eddig is, a mely virágzásnak örvend, miért ne lehetne a nálunk cukorgyár, kivált kereskedelmi kormányunknak mostanában nyilatkozó helyes irányu politikájá folytán? Miért ne támadhatna nálunk oly vállalkozó szellem, mely hűzassalal egybekötött szeszgyártást alapíthatna? stb.

A keletkezhető iparvállalatok produktumainak egy része, igaz, hogy a vasutat fogja igénybe venni, más része azonban okvetlenül keletnek irányulna a Tisza igénybevételeivel, s ha vasutunk idővel Ujvidékig kiépül, a gyorsabb természetű szállítványokra nézve, ennek felhasználásával.

Érzi nálunk mindenki, hogy várossá kell lennünk, város pedig ipar és kereskedelem nélkül nem képzelhető. Várossá s vidékünk nézve központi helylyé kell és lehet fejlődünk vasutunk által, részben helylyé kell és fontos hiánynak fölismerése és pótlása által, hogy közművelődési intézményeink nincsenek kellő számmal s azokat létesítenünk kell. Nem elegendő erre nézve az elemi iskola, a 4 osztályu polgári leányiskola s az algimnázium. Ezek csak elemi műveltséget nyújthatnak. E tekintetben is még nagyon sok a tenni valónk. Négy osztályu polgári fiúiskola; a négy elemi osztály fölé két osztályu gazdasági iskola; alsófokú kereskedelmi iskola; kézi iparműhely és gimnázium volna az azon követelmények, melyek egyelőre megfelelnek városunk igényeinek.

Ezek által elérhető lenne, hogy e város minden osztályu lakossága megtalálhassa a foglalkozásának megfelelő képzőintézetet; elérhető lenne, hogy a város lakosságának túlnyomó része nem fecsérelné el az időt, az évek jórformán felé, hanem házi ipari készítményeivel a telet is munkával tölthetné s ügyességével kis vagyont is szerezhetne.

Mindezekhez, az igaz, töké kellene, ami jelenleg nincs. De csak az elfoglaltság nem látja be, hogy ezen intézmények által a kölcsön veendő töké, kamatait dúsán meghozván a szellemi és anyagi jólétnak s így az adóképeségnek emelkedésében.

Angol szorgalom, francia ügyesség, német takarékság kell, hogy jelszavunk legyen a jövőben, mert ezek nélkül nem, csak ezen tulajdonok mellett termi meg a megnyitott vasut a maga áldásos gyümölcseivel.

A műtanrendőri bejárás a vonalokon f. hó 11 és 12-én történt.

Ez utóbbi nap nagyon emlékezetes napja lesz Zentának, különösen a népre nézve, melynek számára néptünetpély rendeztetett a vasuti indóház mellett elterülő téren. Ötven juhott főztek meg paprikásnak s 25 akó bor volt csapra ítvé. A zene hangjai hangzottak mindenfelé. Kíváncsi szemek tekintettek a husos fazekakba, melyeknek tulajdonosai nagy üres kortyokat nyeltek a paprikás ingerlő illatára. Végre kimondatott a nagy szó: készen van. Lett tolongás, nevetés, lármá! Evőeszközök hiányában olyan jelenetek fejlődtek ki, melyek Polynézia benszülötteinél emlegetnek, melyeknek látása arról győzi meg a szemlélőt, hogy csuf állat az éhes ember, ha étkezhez juthat!

A vonat 5 óra tájban szállította hozzánk a vizsgáló bizottságot, melyet a jelenlevő ezernyi közönség éljen-riadással fogadott.

A pályaháznál Boromisza János polgármester fogadta meleg szavakkal a bizottságot, melyre Gyöngyösi miniszteri tanácsos, mint a bizottság elnöke felelt. Ezután a bizottság a városi hatósággal együtt kocsikra ülve a felfelbuzgott utcákon végig, a városházához hajtatott, hol a vizsgálatra vonatkozó jökönyvek aláírtak.

Este nyolc órakor társas vacsorára gyülekezett a közönség és a bizottsági tagok, mint a város örömmel látott vendégei, a nagyvendéglő terméibe, hol 400 teríték várta készen az érkezőket.

Maga a társas vacsora kitűnő hangulatban folyt le, habár sajnálattal kellett nélkülözni a közlekedésügy népszerű miniszterét és Sándor Béla főispán uró méltóságát. Jelen voltak azonban a Sándor Béla főispán uró méltóságát. Jelen voltak azonban a Sándor Béla főispán uró méltóságát. Jelen voltak azonban a Sándor Béla főispán uró méltóságát.

A társas vacsorát a szokásos férfi-banketteknel magasabb színvonalra emelte a diszes hölgyközönség jelenléte.

Felköszöntésekben sem volt hiány, habár ezek száma nem nőtt érdővé. Az első felköszöntőt Boromisza polgármester mondotta király ő Felségére, mit a közönség kegyelettel, fellálva hallgatott végig. Felköszöntőket mondottak még: Szárics Bertalan, Baross miniszter; Kozics István, Gyöngyösi miniszteri tanácsos; Gyöngyösi min. tanácsos Zenta közönségére; Szűcs Lajos gimn. igazgató, Sándor Béla vármegyei főispánra, M. Matkovich Lajos báró Podmaniczky Frigyesre; dr. Ferenczy Alajos Schmausz Endre vármegyei alispánra; dr. Révay János Pejácsevics grófra; Szegefy György Zenta város vendégeire; dr. Huszág Nándor a vállalat s a vállalkozókra, különösen Gferrer Miklósrá: Honld főmérnök a közönségre s a vállalat sikerére.

A kitűnő étlap élvezése után a közönség fiatalabb része felvonult a táncra szépen felszított díszterembe s a felejthetetlen szép multság reggelig tartott.

Zenta, 1889. nov. 12.

Tóth Lajos.

Az új vasut megnyitása.

O-Kanizsa, 1889. nov. 12.

Bölesen alkotta a mindenek ura, hogy az emberi kebelben a bánatot öröm váltsa fel; hiszen boru után jön a derű. Így történt velünk ó-kanizsaiakkal is. Alig róttuk — de még nem is róttuk — le a kegyelet adóját elvesztett plébánosunk sírjánál és ime, már is örömnépet állunk a bács-bodroghmegyei helyi érdekű vasut műtanrendőri bejárása alkalmából.

Mint e becses lap t. olvasói előtt ismeretes, e napon történt a közlekedésügyi miniszternek 54.997. sz. rendelete folytán az új vasut műtanrendőri bejárása és ennek alapján a forgalomnak való átadása. O-Kanizsa közönség az utóbbi tíz év alatt sok gondot fordított közlekedési eszközeinek jókarba helyezésére és újakkal való szaporítására. Régebben áldozatok árán szerzett gőzhajó-állomást a Tiszán; több kockakövel burkoltatta a közönség két fűtőjét, hasított kövel rakatta ki főközlekedési vonalát Horgos felé; majd megszerezte a rév-jogot a török-kanizsai földesuraktól és jó pénzen megvásárolta a tisztes koru hajóhid roncseit Szeged városától, melyekből új hajóhidat építtetett. S mindezek betetőzésül 125,000 forint járult a bács-bodroghmegyei helyi érdekű vasut kiépítéséhez, mely vasutnak szakaszai ezzel a forgalomnak átadottak. Ha most meggondoljuk, hogy e közönség, mely a hajózás szünetelése alatt az alföldi utak elszigetelő természeténél fogva el volt zárva a nagyobb városoktól, egyszerre az egész világgal össze lett kötve: megérthetjük azon örömet, melyet a közönség lakói e napon éreztek és azon elhatározást, hogy iparkodtak e napot minél emlékezetesebbé tenni.

E hó 12-én 9 órakor elindult vonat, melyen helyet foglaltak Gyöngyösi János miniszteri tanácsos, Schmausz Endre megyei alispán, br. Podmaniczky Frigyes, az ó-kanizsai választókerület országgyűlési képviselője, Vojnits István, Piukovits József, Eigi József, Hoffmann Frigyes, köz. biz. tagok, gróf Pejácsevich e vasut engedélyese, Tóth József igazgatótanácsos, Matkovich Lajos járási fő-, Vojnits Maté járási szolgabíró és még többen, O-Kanizsa Adorján nevű főközönsége állomásánál, mint a közönség határánál taracklővekek mellett dr. Névény Sándor, Dukay István és Herz Ede kiküldöttek által fogadtattak. A küldöttség szónoka dr. Névény Sándor adorjáni plébános volt, ki gyönyörűen idézte biboroseréseink következő megáldó szavait: „hogy a Teremtő, aki az elemeket alkotta, e vasut elemait a tüzet, vizet, gőzt, mozdonyt áldja meg és az isteni gondviselés oltalmazza; hogy a míg szolgálai uton vannak ő örökjék felettünk.”

Miután itt közönségünk kiküldöttei is felszálltak a vonatra, az további folytatata utját Ó-Kanizsa felé, utközben többször megállván a hidaknál, órházaknál stb. 10¹/₂ órakor ért a vonat Ó-Kanizsára, midőn már a közönség lakossága a pályaudvarhoz gyülekezni kezdett. Innen néhány perenyi szünet után tovább folytatta utját Martonos, majd Horgosra, mint a vonal végpontjára, ahonnan nem sokára visszafordulva 12¹/₂ óra tájban robogott be, tarackdurrogások és a 46. gyalogezred zenekara által fűt induló harsogása között az ó-kanizsai állomásra. Ekkor már a pályaudvart egészen megtöltötte a közönség előkelő közönsége, míg kétfelől az elemi népiskolák felsőbb osztályainak növendékei, mindannyian kezükben nemzeti színű zászlóval képeztek sorfalat. A nép ezrei a vonal mindkét oldalán, a korlátok kívül éljeneztek a vonaton érkezőket. A rendet a közönségi rendőrség és az önkéntes tüzoltó-egylet tagjai tartották fenn díszes eredményvel.

Miután a vonat megállott és kiszálltak abból a bizottság tagjai, a közönségi képviselőtestület élén Szilágyi György közönségi bíró üdvözölte az érkezőket. Beszédjének rövid kivonatát a következőkben adom: A politikai élet küzdőterén minden egyes nemzet iparkodik első sorban az anyagi jólét biztosítására, mely a közművelődés terén a haladás alapfeltételét képezi. A haza polgárainak érintkezését a közlekedési eszközök teszik lehetővé, melyek között századunkban leghatalmasabb a vasut.

A haza testének egyes szerveit a megyék, ezeknek alkotó részeit a községek képezik, melyeket mint alkotó

elemek a lakosok teszik ki; a vasut leghatalmasabb lüktető erét képezi a városnak, melyen át szivárog a lakosság körébe az anyagi jólét és szellemi haladás.

A közönség most már azon kellemes helyzetbe jutott, hogy e vasutnak a mai megnyitása által ezen hatalmas tápláló ere kezd lüktetni. Ennek létesítéséhez anyagi és erkölcsi erejéhez mérten a közönség is hozzájárult, de létezését mégis a magas kormány s főképen a megyei törvényhatóság közreműködésének köszönheti. Most midőn szólok a bizottság tagjait, a hatóságok képviselőit üdvözlő O-Kanizsa közönségének nevében, hálás köszönetet mond a jóakaró támogatásért, egyuttal a bizottságot a közönség szívesen látott vendégeül meghívja. Beszédét a vendégek éltetésével zárta be, mire fellhangzott az összes jelenvöltek zajos éljenezése.

Erre a fogadó bizottság tagjai a vendégeket a szűpen rendezett kocsisorhoz vezette, mire kezdetét vette a közönségbe való bevonulás, a vasuton kívül eső téren pedig a néptünetpély. A menetet a közönség nemzeti és megyeszínű zászlókkal gazdagon felékesített fűtőcánja rendezőség háromtagu bizottsága nyitotta meg, ezt a közönségi lovasok csapata követte, ezután a hintók és kocsik hosszú sora következett. Végre a katonai zenekar és a tüzoltók csapata zárta be a menetet.

Bent a városban az előre sietett fogadó bizottság 3 tagja fogadta az érkezőket és bevezette a nagyvendéglő délszaki növényekkel gyönyörűen díszített termébe. A belépésnél egy kellemes meglepetésben részesültek az érkezők a mennyiben Kranner János vendéglős kis leánya szép virág bokrétát nyújtott át br. Podmaniczky Frigyesnek, mint a kerület érdemekben gazdag és választói által igazán szeretett képviselőjének rövid üdvözlés kíséretében. Rövid beszélgetés után 146 terítékű bankettekhez ültek a vendégek és O-Kanizsa közönség résztvevő polgárai. A bankette, mely alatt a katonai zenekar játszott, mint a terítés díszét, mint az ételek választékságát tekintve igen sikerült volt.

A jó ételek, kitűnő ital, a szíves társalgás csakhamar fölmelegítette a kedélyeket és kezdetét vette a pohárköszöntés hosszú sora. Először Tóth József igazgatótag emelt poharat O-Kanizsa vendégeire, ezután dr. Névény Sándor báró Podmaniczky Frigyesre, majd Mihályi Sándor Gyöngyösi János miniszteri tanácsosra, továbbá dr. Király Sándor Schmausz Endre alispánra, Schmausz Endre br. Podmaniczky Frigyesre, Gyöngyösi János szintén br. Podmaniczkyra, br. Podmaniczky Frigyes Baross miniszterre, Nagy Lajos a vasutra, mint az ipar és kereskedelem előmozdítójára, Kiss mérnök Doldjeszkyre, Schwarz Jakab a közönség előjáróságára. S midőn a vendégekre nézve az indulás órája már közelgett, Szilágyi György közönségi bíró kérte a bizottság tagjait, hogy ne hagyják meg el a közönséget, hanem maradjanak estére is itt, mint O-Kanizsa vendégei. Erre br. Podmaniczky Frigyes állott fel és mondott egy szívből jött és szívhez szóló közönséget. Beszédé első részében azt esetelte szólok, hogy mily nehezére esik neki most azon kötelesség teljesítése, hogy itt nem maradjak, de ő — mint mindig életében — úgy most is — habár fájdalommal — kötelemét teljesíti. Beszédé másik részében azon egyén emlékéit éltette, kit oly fájdalommal nélkülöz mindenki ez ünnepeken, t. i. a napokban elhunyt Mészáros Ignác prépost emléket. Ezen, teljesen átértett beszéd hatása alatt nem egy szemben tüntek fel a csillogó könnyek.

Hosszabb bucsuzás, többszöri kocintás után, annak kijelentése mellett, hogy nagyon jól érezték magukat, vendégeink hosszú során a kocsiknak hajtottak a pályaudvarba, honnan szíves istenhözad után Zenta felé robogtak.

Honn maradt közönségünk ezután az esti bála készült, mely szintén minden részében sikerült és melynek csak a reggeli órák vetettek véget. Hogy mily kedélyhangulatban telt el ez éj, eléggé mutatja azon körülmény, miszerint a katonazene a közönség kíváncsára másnap is itt maradt.

És most azon szívből eredő kíváncsággal zárom be kissé hosszúra nyult értekezésemet, hogy engedje az egek Ura, miszerint a most megnyitott vasut O-Kanizsa szellemi és anyagi felvirágzásának eszközje legyen!

Kanizsai.

Mészáros Ignác emlékezete.

Tataháza, 1889. november 11-én.

Gyászmiséről jövünk. Szemeinkben még könnyek csillognak, szívünkben pedig örökké fentmarad azon kegyeletes emlék, mellyel a f. hó 4-én az égbe költözött Mészáros Ignác prépost, volt ó-kanizsai plébános emlékének adozunk. Hogy hálánk és szeretetünknek kifejezést adjunk, megkértük közönségünk jelenlegi érdemű lelkipásztorát, nt. Tomcsányi János urat, hogy e felejthetetlen emlékü elődje és paptársának lelke üdvéért egy ünnepeles gyászszentmisét mutasson be a mindenek urának. Lelkipásztorunk nemcsak a legszivesebb készséggel engedett a kérésnek, hanem a szt. mise megtartását f. hó 10-én a templomban meg is hirdette, sőt a ravatal (tumba) felállításánál és díszítésénél tevékenyen közreműködött. A külső fény emelésére sokat tett özvegy Tomcsányi Józsefné öngyászata, ki az oltár környékét díszesen felékesítette. Közönségünk szakavatott kántora, Csapláros János ur, pedig gyönyörű, a szíveket imára buzdító alkalmi gyászenek elzengését emelte az istenisztelet küldiszet. Fogadják mindhárom szívességükért hálás köszönetünket. Hogy ki volt az a Mészáros Ignác és miért szerettük mi őt annyira, azt, ne hogy az átszellemlítettnek az életben ismert szerénységét sértenők, a következőkben bátorkodunk igazsághűen előadni.

A tataházi lelkészi tisztszen közvetlen elődje, testvére, néhai Mészáros Lajos plébános volt. Ez 1864. évi november 24-én elhalálozván, a közönségi előjáróság egy alázatos kérvényben kérte föl a kalocsai főmegye akkori főpásztorát, boldogemlékü Kunszt érseket, hogy a megfűresedett tataházi plébániát Mészáros Ignác pacseri lelkésznek adományozza. A szigorúsága, rendszerete és bajliltanságáról ismert érsek figyelembe véve a kérelmet, de főleg a kérvényezett érdemeit, következők szavakkal fordult környezetéhez: „Scribatur ipsi ut pergat.”

Tataházi lelkesi állomását ugyanazon év december 16-án elfoglalván, a karácsony napján tartott szent beszéde, melynek címe volt: „Mit hozott nekünk karácsonyi ajándékul a Jézuska“ oly vallásos szent ihlet, oly kitűnő szónoki képzettséggel lett tartva, és a hallgatókra oly hatást gyakorolt, hogy akik azt hallgatni szerencsések voltak, soha feledni nem fogják; de egyszersmind ezzel hívei szeretete és nagyrabecslését is megnyerte, melyet később példás erkölcsös élete, lekötözött nyájassága és szívósságával még jobban megszilárdított. Néhai Lajos bátyja és elődjétől ingatlan birtokot is örökölvén, annak jövedelmét a szegények felségelése, rokonai gyámoltására fordította, nem felejtkezvén meg az iskolák és iskolás gyermekekről sem. Jótékonyágának ragyogó fényét a szomorú emlékü 1866. fagyos évben tüntette ki leginkább, mikor is a szegényeknek nemcsak a papi párbért engedte el, hanem azokat egész éven át a legszükségesebbekkel bőkezűleg ingyen ellátta. Így működött ő Tataháza, szeretve híveitől és tisztelve, becsülve az egész környék értelmiségétől, főleg azoktól, kik a szabadságharc lefolyása idején mint honvédek alatta szolgáltak, kik őt egész bizalmasan „Pap-kapitány“-nak nevezték. Hogy mennyire szerették őt a vidékiünkön, mutatja azon esemény is, hogy az 1867. évben országos képviselő jelöltül lett felépítve, de a jelöltségtől visszalepett, mondván: „Hazámat már szolgáltam, ezentul Istennek szenteltem életemet.“ Ebből is kilátzik szerénysége, hogy fényelni egyáltalában nem akart.

Honvédtiszti tábori derékkötőjét, kardbojtját és foszlány átvivőldözött felöltőjét egy itteni bizalmasának többször megmutatván, kérte, hogy esetleges halálakor azt koporsójában helyezték el, mert ugymond: „Megérdemlik ezen tárgyak, melyek huszonkilenc éves, de dicső esztát állottak ki velem, hogy a sirban is velem legyenek.“

Itteni áldásos működését az 1869. év december 6-án fejezte be, elfoglalván a neki adományozott topolyai plébániát. Az ezen napot megelőző vasárnapon bucsuzott el tatabázi híveitől s oly meghatóan beszélt, hogy úgy ő, mint a hívek hangos zokogásban törtek ki. Távozásakor az egész község megjelent a plébánia udvarán és az utcán, hogy szeretett lelkijüket láthassák, töle elbucsuzhassanak és boldog volt, aki hozzá közel jutva, áldott jótékony kezeit megcsókollhatta. Azonban Isten nem engedte az ilyen távozást. Alig ért kiva községből, kocsijának tengelye eltörtött s ő egész váratlanul gyalog jött vissza a még mindig együtt levő hívek közé, s velők a legnyújásabban társalgott, míg másik kocsin újból elhelyezkedett. Mielőtt elindult volna, még egyszer szívélyesen megköszönte a tapasztalt szeretet és ragaszkodást, azon kijelentéssel, hogy úgy az ő, valamint boldogult elődje idejéből fennmaradt 19 évi párbér-határolt-ot teljesen elengedi. Akkor, hogy a hálálkodásoktól meneküljön, hangos „Isten hozádotok“ mondván, távozott.

Szeretettel jelet azzal is bebizonyították tatabázi volt hívei, hogy az elújáróság kitűnőleg képvisel-tette magát Topolyán, beiktatási ünnepélyen.

Mint topolyai, később ókanizsai plébános minden második évben megjelent Tataháza, hogy, mint ő mondá: „Barátai és szeretett hívei körében néhány jó órát töltés“ és valóban megjelenésének napja a községben örömnánap volt, mert mindenki látni óhajtott. Még a folyó évi augusztusban is itt volt nálunk, de már akkor szomorúan láttuk, hogy az egykori déceg alak meg volt törve és az évek sulya megnyomták vállait.

Nem mehetünk el ravatalához és nem tehetjük le szeretetünk és részvétünk koszoruját, mert ókanizsai barátaink a megrendítő halálesetről nem értesítettek. Ó-Kanizsa városa boldog volt, mert nagy szülőtjét kebelében üdvözölhette, mi tatabáziak pedig azt mondjuk, hogy boldog az a község, melynek oly jó lelkipásztorja volt, mint a dicső emlékü Mészáros Ignác.

Legyen áldott emléke! Most sz. hitünkben merített azon reménnyel tesszük le a tollat, hogy a kedves lelkipásztort és önzetlen becsületes emberbarátot a tulvilági életben elválaszthatatlanul vizsontlátandjuk.

Békeköfés.

Szent a béke! — Nyujts kezet, leányka,
És ne legyen köztünk több harag.
Meggfogadjuk szentül: — bármí bántja,
A szerelmünk mindig hű marad!

Meggfogadjuk, hogy egy eszme, szócska
Köztünk többé nem kelt szóvitát;
„Csendes boldogság“ — habár csak ócska
Phrasis, — nekünk újat: békít át.

Te leülsz majd s a kandalló fénye
Mellét az orsódat pergeted;
Én meg a hárfát veszem élembe
S zengek szép „vitézi“ éneket.

S mig az orsó zümmög, perg kezdbe':
Sorba vészem én a hősöket,
Kik meghaltak régen „hőn“ szeretve,
S zengek róluk „bajos éneket“.

Zeng az ének — „fájón, mélabúsan“,
Miglen a szó ajkimon kihál.
Gondolunk a mult időkre búsan
S „keblünk némán“ érez, — mint a hal.

Künn zúgó vihar „üvöltve vágat“,
Benn békés idylli állapot;
Künn a szél csapdos, tördelve fákat,
S benn szeretve — ásitunk nagyot...

Szent a béke! — Nyujts kezet leányka,
Köztünk többé nincs vitakozás;
Bármí ócska lesz a vers, a tárca:
— A békéjét rontsa véle más...

Hubert D.

N a p t á r. November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
19 Kedd	Erzsébet	Erzsébet	7 33 vértan.
20 Szer.	V. Bódog	Jolantha	8 Mih. főa.
21 Csüt.	B. Assz. avat.	Lidia	9 Onesiphon
22 Pént.	Cécilia	Cicelle	10 Erastus

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS
Helyettesít: Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

A katymári I. német-magyar vegyes osztálynál íresedésbe jött tanító-állomásra pályázat nyitattik. Az állomás javadalma: évi 400 ft o. é. fizetés és 40 ft lakbér.

Feltételek: tanítói oklevél; a német és magyar nyelvnek szóban és írásban tökéletes bírása; kötelező nyilatkozat, hogy állomását iskolaév közben el nem hagyja; az orgonálásban jártasság, mert szükség esetén a kántort helyettesíteni tartozik, azért erről bizonyítvány melléklendő; ismételt iskolások tanítása.

A pályázat határideje **f. évi december 15-ike**, mely napig a katymári r. k. iskolaszékre címzendő s a fenti feltételek szerint felszerelendő kérvények főtiszt. dr. Boronizsa Tibor ur, kertületi espereshez Jankovára (Bács megye) küldendők.

Az állomás 1890. évi január 1-én foglalandó el. Katymár, 1889. évi november hó 3-án.

3—3

A r. k. iskolaszék.

6501. szám.

kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

A bajai szolgabírói járásához tartozó Szántova községben lekötözött folytán íresedésbe jött és 400 ft o. é. évi javadalmazással rendszeresített községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik és a választás határidejéül **folyó évi november hó 30. napjának d. e. 10 órája** Szántova községhezához kintüzetik.

A folyamodványban beigazolandó, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül folyamodó, a jegyzői teendők teljesítésére a szláv nyelvből is képesített.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással értesítetnek, hogy kellőleg felszerelt folyamodványaitk nálam, folyó évi november hó 26-áig bezárólag annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező folyamodványok, figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Baján, 1889. november 15-én.

Latinovits Gyula,

főszolgabíró.

2—1

2737. szám.

tkv. 1889.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság a palánkai kir. kincstári uradalom végrehajtott kérélmé folytán, Prótius Mihály és neje Kirilovits Lyubica végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 150 ft tőke követelés és járulékaik kielégítése végett az 1881. évi 60. t. e. 144. §-a alapján és a 146. § értelmében a palánkai kir. járásbíróóság területén levő, Tovarisoa község 959. sz. tjkvben foglalt A. I. a 622. hr. 215. ö. i. sz. ház és beltelekre 1807 frt s a tovarisovai 592. sz. tjkvben foglalt A. I. a 5227. hrsz. szőlőre 162 frtban megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Tovarisoa község házáaál leendő megtartására határ időül **1889. évi december hó 30-ik napjának délutáni 3 óráját** kintüzi, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Az árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1889. évi október hó 10-ik napján

Tillinger Sándor,
kir. járásbíró.

2970. szám.

árv. 1889.

Hirdetmény.

Melyben alulírott árvaszék részéről közzététetik, hogy Latinovits Vince volt bajai lakos hagyatékába vont s a borsód-ó-legyeni 304. számú tjkönyvben 109. a/2. hr. sz. a. irt 31 hold 1400¹/₂ □ öl területű s 7500 frt becsértékű, továbbá a 111/a hr. sz. a. irt 45 hold 687 □ öl területű s 10,800 frt becsértékű földrészletek a helybeli kir. járásbíróóság 5253 tk. 1889. számú végzése alapján **f. évi november hó 24-én (huszonnegyedik)** a telekkönyvi helyiségben délutáni 3 óraker, az árvaszék jóváhagyásának fentartásával, jelzett hivatalban betekinthező feltételek mellett, el fognak árvereztetni.

Baján, 1889. évi november hó 16-ik napján tartott árvaszéki ülésből.

Drescher,

polgármester, mint árvaszéki elnök.

Id. Goldfahn Lipót szénkereskedésében

kapható:

Porosz szalonszén métermázsánként 2 frt 40 kr.
Nagyobb mennyiségben (legalább 10 métermázsá) 2 frt 25 kr.
Salgótarjáni szén métermázsánként 1 frt 50 kr.
Nagyobb mennyiségben (legalább 10 métermázsá) mázsánként 1 frt 35 kr.,
házhöz hordva.

Tisztelettel figyelmeztetem a n. é. közönséget, hogy a Hohenlohe herceg porosz közbányáinak terményeit Zombor és környékében egyedül csak én árusítom, amit itt azért közlök, nehogy máshelyt rossz szentet „Carolinén-szén“ gyanánt vásároljanak.

Kiváló tisztelettel

id. Goldfahn Lipót,

a Hohenlohe herceg porosz közbányáinak zombori képviselője.

3—3

Báró Rédl Lajos úr

rasztinai ménéséből 15 drb számfelötti anyakanca és csikó lesz folyó évi november hó 28-án délelőtt 9 óraker a helyszínén tartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek eladva. Bővebb értesítést ad a Rasztinai Kasznárság u. p. Gákova.

2—2

13137. sz.

kig. 1889.

Vendéglő bérbeadása iránti hirdetmény.

Baja város közönsége tulajdonához tartozó, a bajai 1-6 számú telekjegyzőkönyvben foglalt 2200. hr. 2026. ö. i. számú „Barány“ vendéglő a városi tanács 13137. kig. 1889. számú végzése folytán ugyanezen végzéssel megállapított és alulírott tanácsnoknál betekinthező feltételek alatt, a városi gazdasági hivatalban **folyó évi november hó 30-án délelőtt 9 óraker** megtartandó nyilvános árverésen 1890. évi január hó 1-étől 1893. évi május hó 1-éig számított három év és négy hónapra bérbeadatik. Teljes hitelt érdemlő alakban kiállított és 120 forint bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverés megkezdéséig elfogadhatnak, az ajánlatokban azonban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Baján, 1889. november 9-én.

Meskó László,
gazdasági tanácsnok.

2—2

7688. sz.

kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Sztanisics községében megüritült két szülésznoői állásra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állások külön-külön következő javadalmazással vannak egybekapcsolva:
Készpénz: 52 frt,
4 köbméter cserhasabfa,
2 hektoliter tiszta buza
és minden szüléstől ahol segédkezik, 60 kr.
Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy a közegészségügyi törvény 50. §-ához képest, képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **folyó hó 26-áig** alulírottánál annál is inkább nyújtsák be, mert az utóbb érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1889. évi november hó 6-án.

Poppovics Dusan,
főszolgabíró.

3—3

5528. szám.

tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy a hódásghai takaré- és segélyszövetkezet végrehajthatónak Bogdánov István végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbíróóság) területén lévő, Parabut községében fekvő, a parabutyi 62. sz. tjkvben A. I. (125, 126) r. sz. 64. ö. i. sz. a. foglalt, s Bogdánov István nevében álló házra 611 frt 50 kr. utóajánlattevő által ajánlott kikiáltási árban az újabb árverést ezennel elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az **1889. évi december hó 4-ik napján délutáni 3 óraker** Parabut községében a megállapított kikiáltási áron nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Hódásghon, 1889. évi szeptember hó 30-án

A hódásghai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

El
Egész
Fél év
Negyed
A lap
küldem
nek, a
dones

Egyes szám

Jelentés a



igen csekély
nagy menny
A 40-es év
kódott, 188
Cukorir
adózási ren
alakra fekte

Az 18

pot a feldol
hivatalosan
tott répa 4 f
Az exportát
mium volt r
9 frt 10 kr

A mi

és talán a k
nyok miatt a
sebb cukor
vezetése, be
a viszonyok
osztrák gyár
adó és pra
voltunk. Ez
cukorválság

Kormány

hatatlannak la
s így születet
vára az 1888
a régi átalí
terményadót
egyenlőtlen
tartalmú répa
termelő gazd
ban), hol na
volt. E törv
gyártmányt a
11 frttal, a k
lítja, mely a
ját s ezzel a

A kivite

1 mmázsá 8
1 „ 92
1 „ 99

Hogy e

mily fényese
nyesen illu
gyarországon
helyezve lega
mindenek fel
kortörvényü
rosok ijedel
folytán a má
túltengésbe
zárának nem
patermelésre
a viszonyok
fogyasztásunk
dásával járó
cukorgyár vol

A Bács-B

sület felfogva
viszonyok ok
gyülésen mo
egy cukorrépa
első teendő vo
répa egyáltla
jon alkalmas
oldása céljáb
a legjelesebb
ki. A 25 kis
zám répat veg
jelentést a ter

E begyüt

répákat a hely
toriumában R
rával egytől